

יפה פרשת לך לך תשפ"ה נדרשת

בארץ ישראל שאין שולט בה כעס הוה ממון ברכה

ידוע תדע כפל לשון רומז לריבוי גלויות

ואעשך לגוי גדול ואצרכך ואגדלה שמך והיה צרכה (י"ז צ')
וכתב רש"י ואצרכך בממון, ויל"ד הלל מצינו כמה מכשולות
ינאזים מממון, ואיך צרכו הקצ"ה בממון.

ויאמר לאצרכם ידוע תדע כי גר יהיה זרעך צאריך לא להם
(ט"ו י"ג) הטעם על ידוע תדע הוא קדמא ואזלא, ועל כי
גר יהיה זרעך מונח רביע.

ויל"פ צע"ה דצליקוטי מוהר"ן (מהדו"ק סימן ס"ח) כ'
וז"ל, ודע שראוי שכל ישראל יהיו להם ממון, אך יש מדה אחת
שמפקדת ומאצדת מהם הממון, והמדה רעה היא הוא מדה
הכעס, שעל ידי זה מפסיד ומאצד הממון הראוי לו, והיא מדה
רעה מגנה, שקשה מאד להנצל ממנה עכ"ל.

ויתכן לצאח צע"ה, דצאמרי יואל ציאח רביה"ק כפל
לשון ידוע תדע, שכפל לשון מורה על ריבוי, וכן ידוע תדע
מורה על ריבוי גלויות לא רק גלות מצרים, אצל הקצ"ה
לא רצה לומר כן בפירוש דדיה לזרה בשעתה, אצל אמר
ידוע תדע, ומכפל לשון יכול א"א להצין שיהיה עוד גלויות
אחרים עכ"ד.

ובמסכת נדרים (דף כ"ז). אמרו שצא"י אין שולט כעס,
דצפרשת כי תבוא (כ"ח ס"ה) כ' ונתן ד' לך שם לצ רגז בצבל
כ', וצא"י אין כעס, וא"כ צא"י שאין כעס יתקיים הממון.

וזוה טמון צרמו צהטעם קדמא ואזלא על ידוע תדע,
שקודם ילכו לגלות מצרים, ואח"כ כי גר יהיה זרעך מונח
רביע, שיהיה עוד ד' גלויות אחרות וכ"ז טמון צרמו
צהטעמים קדמא ואזלא מונח רביעי.

ולכן אחר שהקצ"ה א"ל לך לך מארנך וממולדתך ומצית אצריך
אל הארץ אשר ארנך, והוא צא"י אשר שם אין כעס, שפיר צרכו
צממון ויתקיים אללו כיון שצא"י אין כעס.

א"א היה אוכל כל ימיו לכבוד שבת כמו בית שמאי

ואעשך לגוי גדול בגרים שנקראים אברהם

ויעבור אצרכם צאריך עד מקום שכם (י"ז צ') צספר
רציד הזה צצור המונע כתב, צשכ"ס ר"ת ש'צת כ"לה
מ'לכתא, דצמסכת צ"ה (דף ט"ז). תניא, אמרו עליו על
שמאי הזקן כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת, מצא צהמה נאה
אומר זו לשבת, מצא אחרת נאה הימנה מניח את השניה
ואוכל את הראשונה, אצל הלל הזקן מדה אחרת היתה לו
שכל מעשיו לשם שמים, וצכן נהג אצרהם אצינו כצ"ש
שמיוס ראשון צצר הזמין צהמה נאה לשבת, וזה הרמו
שכ"ס ר"ת ש'צת כ"לה מ'לכתא עכ"ד, והא גופא טעמא
צעי למה צחר א"א כשיטת שמאי מחד צצבתא לשבתא.

ואעשך לגוי גדול וכתב רש"י ז"ש אלקי אצרהם, יש לצאח
דצייט"ל ציאח מ"ש צרצה (ל"ט צ') טלטל עצמך ממקום למקום
ושמך מתגדל כו', שעיקר כוונת השי"ת היה צמה שאמר לך לך,
כדי שעל ידי זה יתגייירו גרים, וזה ואעשך לגוי גדול, כי רבים
יהיו מתיידיים על ידו עכ"ד.

ובאור החיים הקדוש (סוף פרשת תולדות) כתב וכל אשר
יתגייר מהאומות צכל זמן יקרא אצרהם ונקצה שרה, ואצרהם
היה גר צדק הראשון ועל שמו נקראים כל הגרים אצרהם עכ"ד,
וצאמת מצואר כן צמדרש רבה (לך לך פמ"ג צ') וירק את
חניכיו צעלי חניכתו שם אצרים כשמו, וכתב צמתנת כהונה
וכולם היו גרים ונקרא אצרים על שמו.

ויתבאר, צע"ה דצספר ויגד משה (צשלת) הציא מספר
מצמיח ישועות לפרש כוונת הלל ושמאי דכל אחד עצד ד'
לפי מצבו, הנה שמאי היה עשיר והלל היה עני מאד כמו"ש
ציומא (דף ל"ה). שהיה הולך ציער ללקוט עצים, והנה אם
הלל היה עושה כמו שמאי לומר מחד צצבתא לשבתא, מה
היה מכין ציוס ראשון לשבת, פת חריצה וכדומה מאכלים
רזים, כי רק זה היה לו ולרש אין כל, אמנס הלל צגודל
צטוחו צד' שהקצ"ה צמשך השצוע ייטיב מצצ פרנסתו,
אמר לצני ציתו מה לנו לדאוג לשבת מיוס ראשון, צטח
כשיצא ערב צצח קודש, הקצ"ה יזמין לנו מאכלים לשבת
כסעודת שלמה צשעתו, לכן מצח מצצו הדחוק היה אומר
צרוך ד' יום יום שלעחיד ייטיב מצצו.

ויש לומר דז"ש הקצ"ה ואעשך לגוי גדול שתיגייר גרים, זה
שאומרים - הגרים אלתי אצרהם, כיון שגרים נקראים על שמו
של אצרהם.

וכבר העירו שמצינו כמה גרים שלא נקראו שם אצרהם, כמו
יתרו, ארונה היצוקי, עוצדיה, יוסף אציו של ר"ע, אונקלוס
הגר, ר' יוחנן צן תורתא, צן צג צג, צן הא הא ועוד וצ"ע.

פרשת לך לך הוא כנגד מצות סוכה

בפרשת לך לך נמסר קכ"ו פסוקים, ועם שנים מקרא עולה רנ"ג פסוקים לפרשת לך.

ובע"ה יתבאר דכספר בית אברהם להרה"ק מסלאניס בפרשת זרעית (ד"ה שבת זרעית) הביא מוקינו בעל יסוד ושורש העבודה, שפרשת זרעית הוא כנגד ר"ה, ופרשת נח הוא כנגד יו"פ, ופרשת לך לך הוא כנגד סוכות, ובספר יגל יעקב ביאר פרשת לך לך הוא כנגד סוכות, שנאמר (י"ג ח' ט') ויט אהלה הלך ונסוע הנגזה, והוא מעין התפלה שאומרים בסוכה, וזכות לאתי מציתי החולה עכ"ל.

ויש להוסיף שייכות לך לך לסוכות, דבפרשת לך לך צהר אברהם אבינו לצניו גלות במקום גיהנם, כמו"ש במדרש רבה (פמ"ד כ"א) עה"פ ויהי השמש צאה ועלטה היה והנה תנור עשן ולפיד אש, שמעון בר אבא בשם ר' יוחנן אמר, ארבעה דברים הראה לו גיהנם ומלכיות ומתן תורה וצית המקדש, א"ל כל זמן שבניך עסוקים בשמים הם ניזולים משמים, פירשו משמים הם נידונין בשמים, א"ל צמה אמה רוצה שירדו בניך בגיהנם או במלכיות, ר' חנינא בר פפא אמר אברהם צירר לו את המלכיות עכ"ל.

וביה"ד בסוכה אנו מתפללים, וזכות לאתי מציתי החולה ודרך מלוותך ארוכה יחשב לי זאת כאלו הרחקתי גדוד, שיצאה לסוכה נחשב מעין גלות, ואברהם הוא שצחר גלות לבניו, ושפיר הוה פרשת לך לך כנגד חג הסוכות, דבפרשת לך לך צהר א"א גלות בצרית בין הצתרים, ומקיימין זאת ביציאה לסוכה.

ותיבות לך לך עולה מאה כמנין סכ"ך, וד' דפנות הסוכה הם כנגד ד' אותיות הוי"ה, כי הקצ"ה יעץ לו לאברהם לצחר גלות, ולזה רומזין ד' אותיות הוי"ה כנגד ארבע דפנות הסוכה שהוא מעין גלות.

והנה סוכ"ה צמילואו כזה סמ"ך וי"ו כ"ף ה"ה עולה רנ"ג, ולכן יש בפרשת לך לך קכ"ו פסוקים, ובהעברת הפרשה שנים מקרא יש רנ"ג פסוקים כמנין סוכה צמילואו, דפרשת לך לך הוא כנגד חג הסוכות.

yonafriedman@thejnet.com

לא כן שמאי שהיה עשיר גדול, אמר לצני צית ציום ראשון כסבורים אתם שאנו כבר בטוחים צמאכלים לכבוד שבת, לא ולא רק תיקף עתה ציום ראשון צריך לדאוג לשבת, כי מי יודע מה יולד יום, ועד שבת קודש מי יודע אם יהיה לנו מה לאכול, לכן אמר מיום ראשון על כל מאכל זו לשבת עכ"ל.

ואחר שהקצ"ה הצטיח לא"א ואצרכך צממון והיה עשיר כמו שמאי, שפיר נהג כשמאי להבין מיום ראשון לשבת, כי מי יודע צבוא ערב שבת אם יהיה לו מאומה מכל עשירות שלו.

רפואה לברית מילה בא מחכמה דחכמה תחיה בעליה

ואתה את צריתי תשמור (י"ז ט') צמסכת מגילה (דף י"ז): אמרו ומה ראו לומר רפואה צשמיינית, אמר רבי אחא מתוך שנחנה מילה צשמיינית שצריכה רפואה לפיכך קבעה צשמיינית.

ונראה לבאר שייכות של רפואה למילה, דכספר אהל תורה (וירא) ביאר אומרם צמסכת שבת (דף י"ג): הנכנס לצקר את החולה אומר שבת הוא מלזעק ורפואה קרובה לצוא, דצתיקוני זוהר (תיקון י"ח) איתא, שרפואה צא צכה החכמה כמו"ש (קהלת ז') והחכמה תחיה את בעליה, וכתיב (תהלים קי"א) ראשית חכמה יראת ד' נמצא לזכות לרפואה צכה החכמה צריכין יראת ד', ושבת משפיע יראה דהא ע"ה איתת שבת עליו, ושפיר מוצן למה צשבת קרובה רפואה לצא עכ"ל.

והנה מצות מילה מציה יראת שמים, דצתהלים (פ"ח ט"ז) כתיב עני אני וגוע מנוער נשאתי אימך אפונה, ופירש רש"י צמסכת סנהדרין (דף קי"ג): משעה שאני נושא אימך ופחדך, אפונה מתגלגלת ושכונה עלי, והיינו מילה שצצשרו שאנו משמרים מאימתו של הקצ"ה ע"כ, א"כ מצות מילה מציה יראה, וצוה יוצן שייכות של מצות מילה לרפואה, דרפואה הוא צכה חכמה ע"ד והחכמה תחיה את בעליה וראשית חכמה יראת ד', ויראה זוכין ע"י מצות מילה ע"ד נשאתי אימך אפונה זו מצות מילה, לכן צזכות מילה זוכין לרפואה, לכן תקנו צרכת רפואה צרכה צשמיינית כנגד מצות מילה.

ושמעותי פירוש מתוק צשייכות רפואה למילה, שצזכות מצות מילה אנו מתפללין על חולה שנחלה, דאנו אומרם להקצ"ה אתה צויתנו על מצות מילה ואנו לוקחין תינוק צן שמונה צריא אולם ומלין אותו ונעשה חולה, וצזכות זה אם אדם צריא נעשה חולה אנו מתפללין על רפואתו, צזכות זה שהוא נעשה חולה צמצות מילה.